

A

D. SERAPHINI BISCARDI,

PATRICII CONSENTINI,
Libellorum, postulationumque Praefecti,
vulgò Reg. Cancellariam Regentis,

ORATIO

Habita in Regiis Aedibus in die Natali

PHILIPPI V.

Potentissimi, Invictissimique
Hispaniarum Monarchae.

FELIX CUI FAVEO

NEAPOLI 1705.
Ex Typographia Felicis Mosca.

ÆQUANIMO LECTORI TYPOGRAPHUS.

Xcellentissimus Vir Princeps, Emmanuel Paciæcus, Viglienæ Regulus, ac Regnum Neapolitanum Prorege obtinens, quo sapienti judicio quæque rerum merita censet, is natali Philippi V. *die æternam Hispaniensi Imperio salutem partam existimans, eam ipsam Anno MCCIV. recurrentem celebraturus, haud sanè eo ludorum genere, qui actu delectant, & cursu ipso probantur, sed æternis musarum operibus recolendam ratus; præ cæteris Seraphino Biscardo, Senatori Regio genethliaca oratione collandandam, exornandamque mandavit. Et quanquam hic Vir Cl. multa sedulò, & varia caussatus sit, ut ejus vacationem muneris impetraret; tamen Princeps decorum omninò reputans, ab amplissimi ordinis viro, eoque ipso olim in foro primarum partium Oratore natalem Regis laudari; ab eo laudativam hanc orationem citra omnem exceptionem componi, & recitari pro imperio jussit. Igitur inter quamplurimas, & gravissimas Reip. curas, quibus*

ipsius vi muneris distinetur, hanc orationem est commentatus; eamque in Regiis ædibus apud eundem virum Principem, & quidquid illustrius tum civium, tum exterorum eò frequentes convenerat, habuit: & tam consensienti omnium plausu peroravit, ut mirum ejus legendæ desiderium reliquerit. Iccircò ipse, qui semper studui desideriis obsequi eruditorum, ejus exemplar nactus, typis edere statui. Atque habes, erudite Lector, si civis, quod tute desiderasti; sin peregrinus, quod te admonitum velim, ut noveris, à quo viro, cujus jussu, & qua celebritate hæc oratio habita sit; si in tuas forte manus, non illa, quæ cum aliis de eodem armento doctissimorum virorum lucubrationibus composita mox typis edetur, sed hæc ab iis secreta, ac dissociata pervenerit.

D.SE-

D. SERAPHINI
BISCARDI
PATRICII CONSENTINI,

Olim Advocati Fiſcalis Regii Patrimonii, Præſidis Honorarii Regiæ Cameræ, Regentis electi ad Supremum Italiæ Conſilium, nunc verò Conſiliarii Status Suæ Majeſtatis, & Regiam Cancellariam Regentis in Supremo Collaterali Conſilio in Regno Neapolis, &c.

ORATIO.

A fuit; Excellentiſſime Princeps, rerum humanarum inconſtans ſemper conditio, ut tam privatæ, quàm publicæ res ſtare diu minimè poſſent; & Imperia, quæ modo pace, & bello floruerunt, occulta fatorum neceſſitate conſeneſcerent, & confectis veluti vitæ ſpatiis, non modo interirent, verùm etiam, ſtirpibus veterum Regum aliquando exciſis, & Re-

gia nomina, & Regna, perpetuâ ſortis viciſſitudine, in alienam gentem abirent, & deferrentur. Verùm quot, quantaque calamitatum ſpectacula ediderint Imperiorum mutationes, nemo profectò erit tam barbarus, & parùm rerum intelligens, quem tot, tantæque excitatæ tragædiæ latere poſſint, præclariſſimi, & ornatiſſimi Auditores. Hinc ingentes bellorum clades, hinc urbium everſiones, direptiones agrorum, ſtrages, incendia, vaſtitates, & ultima ſævientis Martis exitia. Quippè ea ſemper fuit ingens, & ſacra regnandi cupiditas, nimiuſque imperandi amor, ut ſi quando, variante ſæpè fortuna, Regna ſuis Regibus privarentur, & in aliam poteſtatem devenirent; quis eſt, obſecro, qui vel jure gentis hæreditario, vel vi, & armis viam ſibi ad eorum Regnorum poſſeſſionem non muniat? atque id adeo frequenter, non ſolum neglectâ, verùm etiam violata juris ratione, rerum Potentes faciunt, ut vim juri facere æquum eſſe putarint, juxta illud Cæſaris ex Euripide in Pheniſſis:

Εἴπερ γὰρ ἀδικεῖν χρὴ, τυραννίδος πέρι κάλλιστον ἀδικεῖν.

Si violandum eſt jus, regnandi cauſa violandum eſt.

Quæ

Quæ cum ita ſint, & urgentibus fatis, nobiliſſimo Hiſpaniarum Imperio, & omnium pulcherrimo Regis ſui funus, heu nimis propere! immineret; horret animus, quæ nova bellorum materies, quæ rerum publicarum turbamenta, quæ Religionis pericula ſupereſſent. O nos miſerrimos qualis, quantuſque noſtro capiti imminebat calamitatum turbo, & ingruens malorum omnium tempeſtas! Extimeſcenda quidem nobis hæc omnia fuiſsent, & ſi quæ his graviora ſunt, quemadmodum omnis omni ævo Reſpublica capite orbata ſuo ferè ſemper ſuo malo experta eſt; niſi, mutato rerum ordine, ſummâ Dei Opt. Max. providentiâ factum eſſet, ut omnia nobis jucundiſſimis eventibus ſemper procederent, & feliciora in poſterum evenirent. Ita rebus noſtris conſultum eſt, ut jacturam tanti Regis hodiernus hic dies repararet, reficeret, inſtauraret: & tot, tantiſque impendentibus malis, quæ declinari non poterant, non ſolùm præſentiſſimum remedium mutato etiam Imperio hac die Deus adhibuit; verùm etiam alia nova fundamenta jecit, & tantarum initia rerum ſtabilivit, ut quamvis aſperrimo bello dimi-

candum

candum ſub ipſis initiis nobis ſit, bella tamen, Deo bene juvante, conficiemus, ut liceat ſemper ſperare meliora. Una ſalus omnibus iſta dies: iſta, inquam, qua Auguſtiſſimus noſter PHILIPPUS QUINTUS tam fauſto, felicique omine natus eſt. O diem benè ominoſam aurea nobis ſecula reſtituturam! Tu felix noſtræ nuncia ſalutis: Tu afflictis rebus una ſolatium: Tu quotannis renovas dulcem naſcentis Regis memoriam. O quàm jucundiſſima erit ſemper tui recordatio, cum tot, tantaque beneficia per te nobis largita ſingulari Dei munere, ſolemni ritu, & priſco inſtituto in mentem revocamus!

Multa in tanta rerum perturbatione nobis commoda ea peperit dies, ſed duo omnium maxima: Alterum, quod dedit Regem: Quid felicius? Alterum, quod Hiſpanos à Gallis, quemadmodum rerum dominio ſejunxit, ita eoſdem animorum conſenſione, & armis obſtrinxit: Quid ſecurius? Dies verè fœderis, quam celebraturi frequentes merito huc conveniſtis. Lætandum ſummoperè nobis eſt, & vehementiſſimè gratulandum. Exultet quanto maximo percipi, & cogitari poteſt gaudio

Civi-

Civitas hæc omnis : parietes ipſi geſtiant prægaudentes: Equeſter ordo, Senatus, & Populus, quantus ille eſt, mirificè gratuletur : gratuletur Italia, Belgium, Hiſpania, Chriſtiana omnis Reſpublica : gratuletur Oceanus, & quiſquis ab Oceano alluitur novus Orbis.

Verùm in tanta animorum hilaritate, & publica omnium lætitia illud, ingenuè fateor, maximam vobis lætitiæ partem adimet, quod in tanto lectiſſimorum virorum conſeſſu hac die, qua omnia feliciter cedunt, unus ille deficiat, qui ſplendida, qua decet, & eleganti oratione, & diem hanc, & celebritatem veſtram ſatis pro dignitate ornare poſſit. Hoc unum inter tot bona vobis mali accidiſſe, & ſentio, & pudet. Idque cum ipſe præſenſiſſem, diu, multumque mecum animo reputavi, num hanc Provinciam ſuſciperem exornandam. Terruit longa horum ſtudiorum intermiſſio, & publicorum negotiorum, quibus quotidiè diſtineor, moles, & magnitudo : terruit rerum dicendarum Majeſtas: imbecillitas mea, & conſeſsus iſte ornatiſſimus terruit. Sed omnium maximè tuus me terruit conſpectus, Excellentiſsime, & Sapientiſsime Princeps. At

non

non majeſtate, & imperio, quod pro dignitate tanto noſtrum omnium bono ſuſtines: nam ea eſt morum tuorum ſuavitas, ea animi probitas, & humanitas, & ita majeſtatem temperas, & imperium, ut allicias potiùs, quàm deterreas. Acre tuum, quo in literis omnibus præſtas judicium: omnium bonarum artium ſcientiam, eloquentiæ ſtudium, literarum Latinarum, Græcarumque peritiam vehementer extimeſcebam. Sed omnia vicit ſuave tuum Imperium, & tua, quam detrectare non poteram, me coëgit auctoritas. Quare, ſi expectationem tuam fraudavero, tuam humanitatem obteſtor; ut, quæ in hoc dicendi genere, qui nec uſu, nec ingenio ſatis poſsum, dicturus ſum, ea, qua ſoles benignitate, excipias. Nec neceſse habeo ſilentium vobis indicere, Auditores, cum vos omnes veteris illius formulæ memores profectò putem, qua in Natalitiis celebrandis utebatur antiquitas:

Natalem colimus, favete linguis.

Fortunata dies, ò quam recurrentibus annis læta redis! quàm grata, quàm jucunda, quàm exoptata omnibus exorta es! Nihil te ſanctius; nihil feſtivius; ſolemnius nihil. Al-

ma

ma dies, qua nulla clarior, nulla felicior, nec auſpicatior unquam illuxit, nec in poſterum eluceſcet: dies, quæ in lucem eduxit Patriæ Parentem, Imperio Regem, & Populis felicitatem, Regem, quo nemo genere clarior, indole auguſtior, virtute præſtantior, tempor opportunior, omnibus fortunæ, naturæ muneribus efflorеſcentior.

Proponite paulisper animis veſtris, qualem, quantumque diem celebramus, optatum magis, quàm ſperatum; diem divino conſilio electum, quo PHILIPPUS Borbonii ſanguinis heros, ille nimirum Rex, quem jus cauſæ, temporum neceſſitas, & Populorum felicitas expoſtulaverat, naſceretur. Relegite modò animis infelicem Æuropæ ſtatum: quænam bella ſuperioribus annis exarſerint; calamitates afflixerint; quibus incendiis Provinciæ conflagrarint; ſtratos cadaveribus campos, fluvios militum ſanguine infectos; quis per veſtram fidem in turbulentiſſimis illis temporibus de Republica non deſperaret, vel ſaltem vehementiſſimè non pertimeſceret? Reges, nec temerè, nec fortuitò naſci exploratum omnibus ſatis eſt. Veteram illam rerum, & præſentem memoriam me-

cum recolite; noveritis profectò quantam curam (liceat ita loqui) quantam, inquam, curam, & providentiam adhibuerit Deus Immortalis, ut crearetur Rex, qui Hispanias Hispanis conservaret, & pristinam illius nominis dignitatem assereret, & vindicaret. Et certè, ut illum procrearet Deus, majora moliri oportuit, quàm in maximis aliorum Regnorum Regibus unquam molitus esset. Alia gerendarum rerum series paranda fuit. Oportebat Regem creare, qui labantem, fatorum injuria, nostrum omnium fortunam sustineret. Verum heu quanta rerum humanarum occurrebant impedimenta! Oportebat illum creare charum omnibus, & ab omnibus expetitum, qui sine ulla Populorum dissensione universis plaudentibus Regnis, sine ulla mora, & cunctatione lætissimè ab omnibus exciperetur, ne qua partis dissentione tam nobile corpus discerperetur, vel aliqua cunctatio Rempublicam perderet, & periculum subesset, ne, fluctuantibus interea rebus, sine Rectore, qui ad clavum sederet, naufragium faceret. Illum creare Regem oportuit, qui majorum suorum exemplo Religionem defenderet, & augeret: qui paterno,

terno, maternoque pio semine prognatus, tanquam ex duobus surculis in idem coalescentibus germen, æqualem, imò si fieri posset, majorem parentibus fidi propugnatorem, & vindicem præseferret; Regem Imperio dignum, sed sine Imperio, & cui si Regnum deficeret, Majestas non deesset; quique Regium nomen potius à Regnis acciperet, quàm daret; omni Regali decore, & splendore ornatissimum, Regem legitimum, non invasorem, & gentium, & Regnorum jure invitatum, ut justis deinde armis, & justo bello, cum cæteris hanc successionem iniquo Marte inhiantibus propugnaret, Regna defenderet, & tueretur; Regem, inquam, sine Regno, sed qui terrâ, marique paratas haberet classes, & copias, legiones conscriptas, instructas cohortes, equites expeditos, & omnes velut in acie procinctos, ut subito veluti parato exercitu in Regnorum suorum felicem possessionem ingrederetur, & hostes, si qui restiterint, quam longissimè averteret; Regem denique, qui prius Imperator esset, quàm miles. Sed nec satis hoc Rege, cui hæc omnia convenirent, Hispanicis rebus consultum est. Illo opus erat Principe, qui cum

finitimis, cum quibus, & armis, & animorum contentione, longo temporis intervallo pugnatum eſt, pacem aliquando ſanciret, ut tot, tantiſque calamitatibus defatigatum Imperium aliquantulum reſpiraret: Principe opus erat, quo Res Hiſpanica ſtaret incolumis, & Imperium hoc integrum, ſartum, tectumque ſibi, ſuiſque conſervaretur. Tantæ molis erat difficillimis hiſce temporibus Hiſpanum condere Regem!

Cumque hæc omnia ab anteacta æternitate noſſet Deus Immortalis, unico obtutu cuncta circumſpectans, eò defixit lumina, ubi inter Alpes, & Pyrenæos jacet Gallia. Florentiſſimum ibi Principum agmen vidit, & ex eo Regem exoptatum, omnibus præſidiis inſtructum, omnibus ornamentis inſignitum, & omnibus hiſce virtutibus ornatiſſimum optavit, ac dignum Hiſpaniarum Regem præſtinavit. Ibi dignum invenit Imperio Principem, ſed ſine Imperio: majeſtatem ad tuendam Hiſpanici nominis dignitatem neceſſariam; ibi Chriſtianiſſimo, & Catholico ſanguine genitum Adoleſcentem, & pietatis ſtudio excultiſſimum; ibi legitimum ſucceſſorem; ibi bellicos apparatus, & accin-

ctos

ctos milites, ut omnia summâ celeritate, & felicitate conficerentur; ibi & sanguine propriorem, & auxiliis; ibi magnos LUDOVICI MAGNI, magnorumque suorum introspexit animos, in quibus magnanima illa, & supra hominum fidem tot Regnorum abdicatio elucebat, ut si tanti Imperii successionem sibi, & suis fortuna detulisset, non sibi, nec suis petituros Regna, sed Hispanis, quibus ex suo sanguine darent Regem, qui cum Galliis Hispanias animo, armisque conjungeret, sed Imperio separaret.

Ad fæcundissimam igitur regiam arborem conversus, illamque videns renascentibus palmitibus abundantem, meliorem ramum avellere consilium fuit. Intonuit leuum, manuque illum arripiens: fiat, fiat, inquit, hic surculus Arbos. Felix arbos, nunc dulcis filia, mox crescens æmula Matri. Decreta jamdiu tibi est Hispaniarum successio, & trans Pyrenem Hispanum tibi habe solum, in quo bonis auspiciis, & altiores radices agas, & uberius reflorescas. Te nascente, magnum illud Imperium nimium nobis Religione, & pietate clarum nunquam intereat, & integrum per te maneat,

ac,

ac, frementibus licet hoſtibus, æternùm, manebit: jungantur & armis, & animis invictæ gentes, & quas hucuſque gloriæ æmulatio diviſerat ad Religionis incrementum juſſu meo æternùm, icto fœdere, ſocientur.

Dixerat; conceptus Puer eſt. Nec protractam longius noctem credatis, ut in ſuo Hercule fabulata eſt Græcia. Deus, Deus ipſe παιδοπλάστης momento temporis Puerum efformavit. Nec Pyrrhos, Annibales, Alexandros, aut Cæſares exempla ſibi propoſuit: inter ejus Majorum imagines, hinc ex materno genere Carolos, Ferdinandos, illic ex paterno alios; ſed inter tot fortiſſimos, & ſapientiſſimos Reges, unum delegit Ludovicum Magnum, ad cujus vivum imitamentum dulcis Nepos efformaretur.

Sed jam ecce advenit expectata dies, quam hodie celebramus: Auguſtam ecce Matrem parientem. O felices Matris labores! o dulces tanti partus moleſtiæ! o ſuave ſimul, ac grande onus, quod maturum ad majorem Chriſtianæ Republicæ utilitatem modo deponitur! Naſcere, magne Puer; adeſto, Lucina Mater.

Et

Et modo nascenti Puero, quo ferrea primum
Desinet, ac toto surget gens aurea Mundo,
Casta fave Lucina.

magnum hunc partum, ortumque beatum adjuva : affer, affer opem parituræ. Sed procul hinc crepundia, corallia, bullæ, ensiculus, cæteraque hujus generis puerilia munuscula: hisce, atque aliis infantium ornamentis Puer iste ad maxima quæque natus abhorrebit. Arma, arma, & Galeæ, scuta, tubæ, tympana, classica, aliaque bellica instrumenta, Hæc erunt Pueri nascentis blanditiæ, hi lusus. Petit angues Puer hic, quos, ut novus Hercules, enecare possit in cunis : tenellas infantis Regii manus brevi Avus armabit in Hostes. Exoriare Puer, Religionis amor, Fidei assertor, belli fulmen, nostrum omnium ensis, & clypeus; humani generis deliciæ, novum Galliæ sydus, & magnum Gallici nominis incrementum; Hispaniarum reparator, & propugnaculum, Hostium terror, atque, ut uno complectar verbo, exoriare tandem expressissima Avi, & Parentum tuorum imago. Neu lacrimare Puer ad publicam nate lætitiam: Te nascente ridet Cœlum, ridet Tellus, & omnia rident. Tu primo

mo vitæ limine inter cunabula porrecte Deum venerare, cui tantum debes; & Solem, qui tantum Tibi, & nobis aperuit diem primis vagitibus saluta. O quàm bene tibi conveniunt, quæ cecinit Claudianus.

Te nascēte ferunt, per pinguia culta virentem
Divitiis undasse Tagum; Gallæcia risit
Floribus, & roseis formosus Duria ripis:
Vellere purpureo passim mutavit ovile
Cantaber: Oceanus vicino litore gemmas
Expuit, effossis nec pallidus Astur aberrat
Montibus.

Te nascente superbiunt Galliæ; redivivæ resurgunt Hispaniæ; & quæ modo æstuabat inter tot, tantosque Reges discordia, positis odiis conquiescit. Sequanam vidimus lætissimis undis redundantem, contremiscentem Rhenum, trepidantem Germaniam, Alpes, & Pyreneos sese invicem consalutantes, & sibi mutuo manus porrigentes; Iberum, Padum, Sebethumque exultantes, exultantem Oceanum, & Euripos illos Siciliæ dulci murmure refluentes.

Sed jam, Deo bene juvante, Puerum Augustissima Mater enixa est. O qualis, quantusque splendor visus eo tempore è Cœlo terris demissus,

miſſus, ut univerſus Terrarum Orbis novo quodam lumine repletus eſſe videretur. Vix nato emicuit facies tanti plena vigoris, tantuſque oris decor, ut in ipſum admireris transfuſa majorum ſuorum majeſtatem, & quot, quantaque ſunt decora alta Parentum. Vultu ecce pacem portendit, & arma: ſed bellum ita geret, ut parta victoria, ſecuritatem Regno, pacem populis afferat, & univerſo Terrarum Orbi feiicitatem. Natus jam Puer eſt charus MAGNO LUDOVICO Nepos, qui parvulus aula luderet, atque Avum virtute, & ore referret. Vix natum virtus, & pietas, militiæ nimius amor tenerum adhuc Pueri pectus acerrimè jamjam ſtimulabant: & cum paullo adoleſceret, tot foris, domique præclariſſimis exemplis, quid virtutis, quid conſtantiæ, quid militaris diſcipliplinæ aſſiduo Parentum ſuorum contubernio divinæ indolis Adoleſcens hauſerit, facilius intelligere vos ipſi poteritis, quam ipſe verbis valeam exornare.

Sed hæc duo, conſilio Dei Opt. Max. ita ſtatuta erant, ut eodem ferè tempore hic ætate, & meritis ad Regni gubernacula creſceret, ut illum Gallia jam non caperet; Carolus ve-

rò nofter, heu pientiffimus Rex! ingravefcente morbo fenfim deficeret.

O Hifpania, Hifpania! quis erit miferrimus tui ftatus, Regis tui funeri fine liberis decedentis fuperftes? Heu qualibus, quantifque bellis jactata eris Hifpania! advenit jam tempus, quo veterem virtutem tuam exerceas: eòque perventum eft, quo nec mala, nec remedia pati poterimus, nifi antiquam filiorum tuorum fortitudinem, nimia felicitate fopitam, tandem aliquando excitaveris; illamque florentis Hifpaniæ Majeftatem, tot præftantiffimorum virorum gloria, & infignium facinorum magnitudine partam reftitueris; ut illius vim inexpugnabilem infenfi tui nominis hoftes experiantur. Redeat, redeat vetus illa Hifpaniarum dignitas. Bono efto animo: agere, & pati fortia Hifpanum eft: & fi forte cœca illa rerum humanarum domina non arriferit fortuna, arridebit tibi Deus, nimium felix, & dilecta Deo Regio: Deo femper curæ fuit dare tibi Regem: vera quidem Tibi cecinit olim Homerus ἐκ Διὸς βασιλῆες. Bono, inquam, efto animo: nam in periculis tuis, & quidem maximis præfentiffimus femper adfuit tibi Deus: & ubi humana deficiant,

ob-

obfirmatè, fpera divina auxilia nunquam defutura: de te ceciniffe videtur Sybilla, cum inquit

Καὶ τότε δὴ Θεὸς οὐρανόθεν πέμψει βασιλῆα.

Tum Deus è magno Regem demittet Olympo.

Sed ecce mea me non fefellit opinio: Carolus quippe ille Secundus non fine numine Divûm, divinoque afflatu fucceflorem, cujus humeris federet Imperium, oneri parem agnofcens, diuturno morbo conflictatus, eundem, infpirante Deo, hæredem fecit, fideique tanti fucceflforis, tot, tantaque Regna commifit, & depofito potius, quàm relicto Imperio, maximum fui defiderium relinquens hæc extrema, cum excederet, verba profundit. Capeffe, inquit, Rempub. incomparabilis Adolefcens: Tu tam ampli, magnique Imperii felix efto hæres: illud tot, tantifque nominibus debitum, Tibi, quando mihi liberos invidit fortuna, fine ulla meorum injuria reddo potius, quàm relinquo. Hæc mihi rata animi fententia eft: hoc extremum efto judicium: Florentiffimam hanc Monarchiam tot laboribus partam, tot bellis quæfitam, tot ducum, & militum meorum fanguine prolatam, quantum ipfe poffum, ita Te

felicitet Deus, Tibi commendo. Ingredere eodem læto animo Regnum, quo & ipſe Te ſoſpite, & ſucceſſore lætus deſero. Lætiſſimo Te excipiant animo Hiſpaniæ, & ampliſſimæ noſtræ ditionis pulcherrima Regna cum me in Te renaſcentem, & in Te, ne immutato quidem nomine, veteres ſuos Philippos redivivos venerentur. Hos, quos Tibi trado ſubditos, quos filiis habeo chariores, tuere, defende, & ama; quamque à Te moriens peto, ut lætior abeam, præſta fidem. Vive memor noſtri, juſtitiæ erga ſubditos, pietatis erga Deum vive memor: hiſque Regnis, quæ tibi jamdiù paraverat Deus, æternùm fuere, jamque vale. Sed lætus abi αυ μακαριτης ſucceſſorem relinquis, qui miſerrimam tui jacturam, vel reficit, vel ſaltem magnopere lenit. Vive felix Carole: ò quam tui dignus ſuffectus ſucceſſor eſt: & ſi quæ adhuc noſtrum Te cura tangit, è Cœlo, quam reliquiſti, Rempub. ſi placet, intuere: lætaberis ſanè, & magnopere gaudebis, cum inſpexeris Gallos, quos olim validiſſimos hoſtes habuiſti, & celeberrimas has duas Gentes, & duos Chriſtianorum maximos, ac potentiſſimos Reges, diuturnis olim bellis inter ſe
con-

contendentes, conſpirantes modo, & conſenſientes, vi, & conſilio omnibus terrori eſſe, & ingentia hæc duo Imperia, hæc duo fidei propugnacula adverſus Chriſtiani nominis hoſtes, brevi inſignes victorias reportatura.

Ita hæc omnia nobis ex voto eventura confidite, Auditores; hæc enim omnia nobis attulit iſta dies. O diem plenam proſperitatis, Hiſpaniis optabilem, cæteris gentibus celebrandam, horrendam hoſtibus, Religioni dilectiſſimam, & Poſteris ſummis laudibus extollendam! Regem dediſti literis eximie excultum, & ſemper urgentibus virtutis, ac Regii animi ſtimulis, ad gloriæ faſtigium contendentem; aſſiduis corporis laboribus aſſuetum; & ut ad martiales labores validior evaderet, modo per præruptas montium ſalebras, modo per acclives, devexaſque rupes, modo in campo, generoſo vectum equo, laborioſa corporis exercitatione decurrentem, & Regium armorum uſum, vel jocabundum meditantem, ac perhorridos, & devios ſaltus ferarum cubilia luſtrantem, & feras ipſas ſæpius agredientem, cruore madidum; ſudoris plenum, ac pulveris, ut ita ficta præliorum imagine ad prælian-

dum

dum non modo aſſueſceret, ſed ludicris hiſce, veluti rudimentis, veris bellorum victoriis Regius Adoleſcens præluderet; & adumbratis illis concertationibus verum militiæ uſum perdſceret, imitatus Alexandros, Annibales, Scipiones: Regem dediſti, cui, ut regnandi viam facillimè Cœlum ſtrueret, & aperiret, tot, tantaque congeſſit, quanta vel Regum, vel Imperatorum nemini poſt hominum memoriam contigere. Cui enim unquam, per Deum Immortalem, contingit magnanima illa, & ſupra hominum fidem tot Regnorum abdicatio? Cui Regnum recens ingreſſo unanimis tot gentium, tot Provinciarum longè disſitarum, ingenio, moribus, legibus, & inſtitutis inter ſe variantium, invariabilis, & una in illum conſenſio? cui tot feliciſſimi eventus? qui hoſtium inſiſidias oppreſſerit; priuſquam detexerit; vix naſcentes, & excitatas peremerit, & pacaverit ſeditiones. Meminiſtis, quamquam animus meminiſſe horret, ſi plebeculæ paucorum ducto motionem recorder; ſi verò procerum, equitum, populique ſpectatam fidem intuear, mirificè delectabor; meminiſtis, quando paucis Neapoli contra Regem, & Patrjam inſanientibus,

bus, fidissima hæc Civitas inopinatum indignata scelus, & nobilioribus filiis armata suis contra degeneres cives more Majorum, & ut semper præclara, & nova fidei in Regem suum ederet argumenta, facinus vix tentatum extinxit, ut vicerit prius, quàm viderit hostes; illosque fugarit, depulerit, dissiparit: Regem dedisti, qui victorias è manibus hostium abduxerit. Ecce Cremonam, cujus non solum muros, sed etiam portas habebat hostis, obsessam, captam jam, è faucibus hostium ereptam; ejectisque ex Urbe militibus, & ducibus, liberatam: Ecce tentatam Catalauniam, sed in sua fide, & obsequio persistentem: Ecce frustrata mala omnium proditionum consilia: dedisti Regem, quem Italia vidit præalta animi magnitudine pugnantem, spoliisque hostium onustum triumphantem: Vidit Hispania bellandi avidissimum, & suis finibus exeuntem: & prima armorum fulmina Lusitania jam sensit. Sed quæ major est ejus auspiciorum felicitas, ut classem illam litoribus nostris omnia belli pericula minitantem, superbo bellico apparatu, Hispaniæ oras legentem, & marium veluti dominam percursantem, præclarissimus Gallicæ clas-

classis Imperator, imparibus viribus, & invidentibus ventis, pugnam detrectantem, ad pugnam ita provocarit, ut confligere invita coacta sit, &, victoria pro nobis inclinante, partim demersam, partim labefactatam, loco cedere coactam, & repulimus, & ejecimus, ipsamque abeuntem persecuti sumus.

O acta, o gesta, supra quam credibile est, admiranda! O infinita Dei Opt. Max. munera, & beneficia! Regem dedisti, clara dies, & bello promptum, & pace non desidem, aut otio languescentem; cujus invictum animum non alia contristant, quàm Majorum exempla, quia superare non possit: cujus semper animo obversatur magnanima illa suorum æmulatio, cum noverit Augustissimum Avum suum ad summum gloriæ verticem pervenisse, quem nulli unquam mortalium licebit attingere; illud tantum angit, quod domi, forisque tam illustria monumenta non tam præberent imitandi locum, quàm præriperent: quidquid capere potuit unquam mortalitas, explevit feliciter Avus; cæteris tentare quid restat?

Sed quo me rapuit Oratio? multa oportet prætermittere, multa cursim dicere oportuit;

omnia

omnia tamen ſatis implevero, ſi ad hanc celeberrimam diem orationem meam convertam. Tu fons, & origo bonorum omnium: Hæc tibi debemus omnia: nulla erit tam ingrata poſteritas, quæ te candidiſſimam diem meritis laudibus non extollat. Dies verè candida, qua præclaras tanti Regis primitias, & prima lucis auſpicia celebramus: dies inter fauſtos meliori lapillo adſcribenda; tibi nunquam Sol occidat, clara dies, quæ res omnes attritas inſtauraſti; debilitatas ſuſtinuiſti; penè confectas reparaſti; afflictas erexiſti; nutantes confirmaſti: dies noſtri Solis fulgentiſſimus oriens, qui tot tempeſtatibus obvius turbines, procellas, nubila diſcuteret, diſſolveret, diſſiparet. O diem nunquam ſatis laudatam, quæ Regem nobis dedit, qui omnium hoſtium impetum retunderet; turbulentiſſima tranquillaret; juſtos nobis pararet exercitus; defenderet claſſibus maria; arces muniret præſidiis; & pericula, quæ nobis omnibus, fortunis, aris, & focis jamjam imminebant, à noſtro omnium capite repelleret: diem ſumma lætitia ſemper agendam, ludis, ſpectaculis, claſſicis, tormentis, tibiis, & tympanis undique ſtrepentibus;

 effu-

effusâque omnium Ordinum gratulatione celebrandam : diem , quæ Regem asseruit Hispaniæ , & jamdiù exoptatam Galliæ cum Hispania societatem , fœdusque sancivit ; Religioni securitatem , utilitatem populis attulit , & placidissimam universo terrarum Orbi quietem allatura , nisi nimius pugnandi ardor hostium animos inflammasset , & nimium injustum , Deoque invisum bellum , & invito , ut dicunt, Marte suscepissent. Sed venient citò prospera , & lætiora : Deus , Deus ipse pro nobis in armis adest , unde jus stat , & brevi felicissimis bellorum successibus justam bellandi causam definiet :

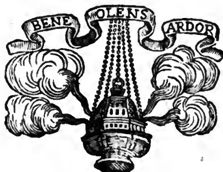
Causa jubet superos melior sperare secundos.

Erit, erit illa dies, qua non solùm defensis, sed prolatis Imperii finibus , profligatis Britannis , Batavis, Germanis, cæterisque sui nominis hostibus devictis , insigni victoria triumphantem, Hispania, Belgium, Italia, tot Provinciæ , tot Nationes , tot Insulæ , Terræ , & Maria , & totus penè terrarum Orbis PHILIPPUM Regem nostrum, tanquam numen cœlitùs nobis demissum venerentur . Tibi igitur hæc omnia , ò alma , læta , felix , necessaria natalis

PHI-

Philippi dies, tibi Patriam, tibi Penates, tibi fortunas omnes, tibi ferimus noſtram omnium ſalutem acceptam.

Magna, & clara dies redeas, volvẽtibus annis;
At dextro ſemper Numine, & auſpiciis.
Tu Hiſpanum ſerva Imperium, magnumque Philippum
Incolumem, & ſemper læta recurre dies.

AMPLISSIMO V. ILLUSTRISSIMO D.

SERAPHINO BISCARDO

JCto SUMMO,

Libellorum , postulationumque Praefecto, vulgò, Reg. Cancellariam Regenti, integerrimo , solertissimo:

Pro Oratione habita in die Natali

PHILIPPI V.

Potentissimi , Invictissimique Hispaniarum Monarchae.

TE memorant magnum , fortunatumque, PHILIPPE ,
Quòd claro effulges sãguine BORBONIDUM:

Te memorant magnum , fortunatũq; quòd ultrò
Submittit fasces Orbis uterque tibi:

Ast ego te magnum , fortunatumque vocabo,
Quòd tua BISCARDUS *gesta, decusque refert.*

Agnellus-alexius Blasius.

Quòd

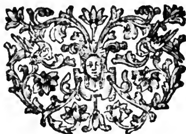
QUòd satus è claro BORBONUM *semine: Ibero*
Quòdque auctus sceptro, magne PHILIPPE, *magis*:

Moribus eniteas tanto, quòd Principe dignis:
Quòd carus populis, carus es & Superis;

Non satis ut felix toto dicaris in Orbe,
Dum vehitur curru Phoebus, & astra suo:

Est opus ore tonet SERAPHINUS, *ut audiat omnis*
AEtas, atque Orbis quae decora alta tua.

Alexander Gvidellus.

ELoquii quis fundit opes, quis fulmina vibrat?
Alter adest Lysias, alter adest Pericles.

Unum Parthenope BISCARDUM *extollit, & Orbis*
Oratorem unum, quem sacra Pallas alit.

Non alio poterant celebrari gesta, PHILIPPE,
Quàm tanti docto pectore, & ore Viri.

M.& Ph.D.Neap.Andreas Mathone.

In-

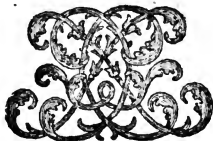

INclyta regnantis dum pandis facta PHILIPPI,
Et verba aurato gurgite ab ore fluunt:

Magnifico eloquii sonitu Sebethus ab undis
Eccitus, hos stupidus reddidit ore sonos:

Elysiis missus, vel nostris vivit in oris
Tullius, aut huic par viribus eloquii est.

Antonius De-Marino.

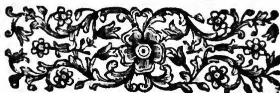

Quan-

QUantò ſplendidior nitet lapillus,
Fulvo ſi medius ligetur auro;
Et quantum roſa liliis honorem
Miſta purpureo colore praebet;
Tantum gaudia, SERAPHINE, *noſtra*
Atque laetitias tuus loquendi
Et doctus modus auget, & venuſtas.
Nam quid dulcius, aut magis beatum
Nobis eveniet, magiſve laetum,
Quàm tuo eloquio frui, PHILIPPI,
Quo laudes celebras, ſacrumque partum,
Dum laeti canimus diem lapillo
Signandam meliore, qua PHILIPPUS
Nobis eſt avibus datus ſecundis?
O felix nimium, nimiſque chara,
O dies Populis diu vocata,
Laetis auſpiciis precor recurras,
Ut magnos celebrare Regis ortus,
Audire & liceat Virum loquendo,
Qui vincit reliquos, ut aſtra Phoebus.

Bartholomaeus Intieri.

Inter

INter tot curas, & tanta negotia, nate,
 I Procerum plausus demeriture, liber:

Te vocat Hesperia Juvenis regnator ab aula:
 Tu forsan magno munus & ibis Avo:

Qui legat, & cum nec Regnum, nec facta Nepoti,
 Hunc laudatorem, si queat, invideat.

D. Blasii Troyse.

D.SE-

D. SERAPHINO BISCARDO V. C.
In ſanctiori Senatu Principis Patricio,
Qui Regnum Neapolitanum
Conſiliis, & auctoritate tutatur,
Doctrina, & moribus exornat:
Quòd maximi Regis natalitia
Elegantiſſima Oratione celebrarit,
Quam pauculis, iiſque ſubciſivis horis
Sic deambulans, interdum ſedens
Dictaverat.
Sed nec majore intentione opus habuit
Mirificum ingenium:
Nec majora otia
Publica negotia, quibus dies noctesq; diſtinetur,
Largiebantur.
Quàmque è ſuperiori loco
Regiis in aedibus cùm recitaret,
Divina dicendi vi,
Auditores extra ſe poſiti,
Raptique,
Inter Graeci fori fulgura, & fulmina
Verſari ſibi videbantur.
In antiquae amicitiae obſequium,
Et grati animi teſtimonium,
Dominicus Auliſius P.

Ut

UT tonat armipotens felici Marte PHILIPPUS;
Sic, SERAPHINE, *tuo grandisono ore tonas.*

Gaudeat ille tuo, cui contigit ore referri;
E tu, cui tanti gesta referre Viri.

Non se Mæonides, non se jactabit Achilles,
Vel meliora tubâ, vel meliore Duce.

Elatos fastus turgens depone, vetustas,
Invidiosa ibunt secula nostra tuis.

U. J. D. D. Johannes Bortonus.

SE d'Achille'l valore, e l'alte imprese
Sì chiare al Mondo fur, però ch'Omero
Di loro scrisse con istil sì altero,
Ch'Alessandro d'invidia, e scorno accese:

Ben sian del Gran FILIPPO al Mondo intese
Con pregio l'opre, e'l suo valor guerrero,
Or ch'avete, Signor, volto'l pensiero
A far la gloria, e'l nome suo palese.

Felice lui, che sì scrittore eletto
Trovò, ch'i fatti suoi con puro inchiostro
Trarrà di mano a morte ingorda, e ria.

Ma viè più Voi, ch'a sì sublime oggetto
Lo stil volgeste: ond'è, che'l nome vostro
Già chiaro in prima, eterno al Mondo or fia.

Del Signor Manfreda.

IN NAPOLI 1705.

Nella Stamperia di Felice Mosca.